

Bespreekdocument gevolgen coronamaatregelen

15 maart 2021

Inleiding

Net als vorig jaar zullen wij in 2021 periodiek rapporteren over maatregelen die wij hebben genomen n.a.v. de coronacrisis en de financiële consequenties voor onze deelnemers.

De crisis heeft naast de invorderingsrisico's, ook gevolgen voor de belastingheffing. De deelnemers kunnen zelf besluiten welke aanpassing zij willen doen in de heffing van de belastingen en de daarbij behorende wijzigingen van de belastingverordeningen. Een voorbeeld is de vrijstelling precariobelasting voor terrassen. Wij nemen net als in 2020 deze aanpassingen mee in de financiële kwartaalrapportages van het prestatiecontract.

Maatregelen in het invorderingsproces

Onze verwachting is dat 2021, net als 2020 een jaar wordt waarin de invordering van de belastingaanslagen op aangepaste wijze moet plaatsvinden. Ten eerste zijn nog steeds de beperkende maatregelen (m.n. fysiek contact) die onze regering heeft opgelegd van toepassing, ten tweede heeft de lockdown voor bedrijven en werknemers in bepaalde branches zeer nadelige financiële gevolgen.

De aanpassingen, die de RBG in 2020 succesvol heeft uitgevoerd, gaan wij ook dit jaar doorvoeren in ons invorderingsproces. Wij gaan weer proberen om op diverse wijzen in (minnelijk) contact te komen met onze klanten om hen te wijzen op de betalingsverplichtingen en staan daarbij open voor een passende betalings- en uitstelregeling.

Met name voor de ondernemers in ons beheersgebied willen wij, net als in 2020, weer open staan voor tijdelijk uitstel van betaling. In onze correspondentie sturen wij flyers mee om hen te wijzen op de betaling in termijnen en onze bereidheid tot een uitstelregeling. Ook proberen wij hen telefonisch te benaderen om een automatische incasso af te geven of een betalingsregeling te sluiten die passend is voor hun situatie.

Wij blijven onze bereidheid tonen om tot een minnelijke regeling te komen. Zo inventariseren wij thans ruim 1.000 bedrijven, waar wij in 2020 geen contact mee hebben kunnen krijgen en die de belastingaanslag 2020 ook niet hebben betaald. Dit betreft vrijwel allemaal ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis. Zo is een deel van hen recent gestopt met ondernemen of is de onderneming nog steeds gesloten vanwege de lockdown.

Dit tweede jaar van de coronacrisis brengt ook nieuwe risico's met zich mee. Waar de meeste andere (publiekrechtelijke) schuldeisers in 2020 de incassomaatregelen en klantcontacten uitstelden voor onbepaalde tijd, waren wij vorig jaar redelijk uniek in onze methode van intensief klantcontact en betalingsbegeleiding. Dit jaar kan dit wellicht anders worden. Ook de 'concurrentie' gaat haar methodes aanpassen om niet nog meer incassorisico te nemen nu de coronamaatregelen blijven voortduren. Wellicht legt dit een druk op de liquiditeit van onze klanten, waardoor wij minder gaan ontvangen.

WOZ bedrijfspanden

Heeft de coronacrisis ook gevolgen voor de waardevaststelling voor de bedrijfspanden over 2021?

Alle WOZ-beschikkingen hebben een peildatum van 01-01-2020, een datum die ligt voor de coronacrisis. Om die reden zou dit (formeel) betekenen dat de waarde voor 2021 hierdoor niet is beïnvloed. Daarnaast wordt een waarde van een bedrijfspand over een langere periode beoordeeld en hoeft de coronacrisis over deze periode gezien

geen/weinig invloed te hebben. De Waarderingskamer heeft dit ook vroegtijdig gemeld in een technische handleiding.

De wet biedt echter wel een mogelijkheid om in zeer bijzondere situaties WOZ waarden aan te passen. Voor de drie gemeenten in totaal gaat dit bij de RBG om ongeveer 200 bedrijfsobjecten. Hierbij moet gedacht worden aan bioscopen, theaters, maar ook aan sauna's en andere objecten die specifiek zijn ingericht voor een bepaald doel en nu worden geconfronteerd met langdurige sluiting. Wij passen hiervoor maatwerk toe. Wij hebben al deze bedrijven aangeschreven en hen gevraagd stukken (jaarcijfers/bezoekersaantallen/bezetting/omzet etc.) aan te leveren om aan te kunnen tonen dat hun bedrijfsgebouw minder waard is geworden door de crisis. Deze werkwijze heeft extra werk opgeleverd in de afgelopen maanden, maar komt de kwaliteit van het proces ten goede. Overleg met de ondernemer geeft ook meer kans op acceptatie van de WOZ waarde. De laatste berekeningen zijn inmiddels gedaan en in een aantal gevallen (sauna's/cultuurinstellingen e.d.) is de waarde ook verlaagd.

Gelet op de reacties tot nu toe verwachten wij dat de geraamde WOZ-waarde wordt gehaald. Mocht de lockdown of andere beperkende maatregelen nog veel langer gaan duren, dan kan dit op middellange termijn wel op grote schaal gevolgen gaan hebben.

Leegstand

Door de coronacrisis zal mogelijk een aantal ondernemers hun activiteiten gaan staken. Het PBL heeft hierover in het najaar ook een rapport gepubliceerd met de verwachte percentages per gemeenten. Dit rapport is te vinden onder:

https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-veerkracht-op-de-proef-gesteld-4288_0.pdf

Wij houden het moment van leegstand zo goed mogelijk in de gaten (meldingen/KvK-berichten/bezwaarschriften/retourpost). Op dit moment zien wij nog geen forse toename, maar voor de gebruikersheffingen van de deelnemers zal dit op middellange termijn gevolgen gaan hebben. Mocht dit de komende maanden veranderen, dan zullen wij de financiële consequenties in beeld gaan brengen. Daarnaast is een melding voor ons altijd aanleiding om tijdig te controleren of het betreffende object weer in gebruik wordt genomen.

De gevolgen voor de financiële onderdelen zijn als volgt ingedeeld

- A. Risico oninbaar (deelnemers)
- B. Vermindering hoogte formele belastingaanslagen
- C. Risico bij de kwijtschelding (deelnemers)
- D. Risico bij de opbrengst dwanginvordering (RBG)

A. Risico oninbaar

I Het debiteurensaldo per 31-12-2020.

II Het debiteurensaldo van de belastingaanslagen die opgelegd zijn in 2021

I debiteurensaldo jaarrekening 2020

Deelnemer	Saldo 31-12-2020	Saldo 15-03-2021
HHD	€ 25.306.412	€ 13.903.493
HHSK	€ 9.214.890	€ 4.269.899
Delft	€ 2.319.853	€ 1.245.394
Schiedam	€ 1.958.276	€ 1.469.549
Vlaardingen	€ 1.796.325	€ 1.145.585
Totaal	€ 40.595.756	€ 22.033.920

Specificatie per 15-03-2021	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen	Totaal
Bedrijven oudere jaren	€ 1.997.763	€ 764.970	€ 470.628	€ 294.311	€ 320.778	€ 3.848.450
Particulieren oudere jaren	€ 11.905.730	€ 3.504.929	€ 774.766	€ 1.175.238	€ 824.807	€ 18.185.470
Oudere jaren Totaal	€ 13.903.493	€ 4.269.899	€ 1.245.394	€ 1.469.549	€ 1.145.585	€ 22.033.920

Dit betekent dat in de afgelopen drie maanden het openstaand saldo van 31 december 2020 met € 18,5 miljoen is gedaald, door betaling, vermindering, kwijtschelding en oninbaar. Het betaaldedrag is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar.

	Saldo 31-12-2019	Saldo 27-03-2020
Totaal	€ 41.359.400	€ 22.133.000

De afname van de debiteurensaldi is vrijwel gelijk (€19,2 om €18,5 miljoen), waarbij opgemerkt wordt dat de meting in dit jaar twaalf dagen eerder is dan vorig jaar.

Het betaaldedrag is dus nog steeds goed, ook omdat het aantal automatische incasso's hoger is dan vorig jaar (1.300) en het aantal storneringen (niet geslaagde incasso's) met 800 is afgenomen.

Voorziening oninbaar

Wij proberen alle belastingaanslagen zo vroeg mogelijk in het jaar op te leggen. Dit geeft de klanten ook meer tijd om binnen het belastingjaar de betaling te laten plaatsvinden. Daarnaast spreiden wij de verzending van de belastingaanslagen binnen de maanden om het klantcontact zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

In 2021 is tot en met maart € 363.000.000 aan belastingopbrengst opgelegd (gelijk aan vorig jaar). In de komende maanden volgt nog circa € 125.000.000. Voor geen enkele aanslag 2021 is de betalingstermijn verstreken op 15 maart 2021.

De bedragen van de voorzieningen oudere jaren per deelnemer zijn recent door ons bepaald en ook geverifieerd door onze accountant. Bij deze berekening is ook rekening gehouden met het risico van oninbaar door corona. Op dit moment is er geen aanleiding de voorziening aan te passen. De geraamde stortingen oninbaar voor het jaar 2021 zijn hieronder weergegeven.

Voorziening Oninbaar	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen	Totaal
Opbrengst 2021	€ 250.000.000	€ 98.500.000	€ 60.000.000	€ 40.000.000	€ 40.000.000	€ 488.500.000
%	1,66%	1,24%	-	0,79%	0,14%	
Oninbaar in 2021	€ 4.153.905	€ 1.225.880	-	€ 314.708	€ 55.700	€ 5.750.193

De percentages oninbaar zijn afkomstig van de deelnemers. Of deze percentages reëel zijn is afhankelijk van het betalingsregime. Wij kunnen dit pas beoordelen na afloop van de betalingstermijnen. Wij maken in het derde kwartaal van 2021 een calculatie voor iedere deelnemer.

B. Vermindering hoogte van belastingaanslagen

Zuiveringsheffing bedrijven waterschappen

Vanwege de coronamaatregelen hebben wij in onze laatste kwartaalrapportage van het prestatiecontract over 2020 aangegeven, dat wij verwachten dat een fors aantal bedrijven minder water zal hebben verbruikt in 2020. Begin 2020 zijn de voorlopige aanslagen voor de machtigings- en aangiftebedrijven verzonden op basis van het gemiddelde waterverbruik van de afgelopen drie jaren. Bij de definitieve vaststelling in

2021 zal vermoedelijk blijken dat bedrijven in de branches detailhandel, horeca en sport en recreatie, mede vanwege tijdelijke sluiting in 2020, minder water verbruiken. Ook het waterverbruik van kantoren en verzamelgebouwen zal door het thuiswerken van werknemers afnemen.

Voor HHD:

Wij raamden voor de zuiveringsheffing bedrijven een afname van 8% van het begrote aantal ve. (ca. 25.000 ve.). Per saldo een negatieve post van ca. € 2.400.000,-.

Voor HHSK:

Wij raamden voor de zuiveringsheffing bedrijven een afname van 8% van het begrote aantal ve. (ca. 15.000 ve.). Per saldo een negatieve post van ca. € 750.000,-.

Op 15 maart 2021 zijn de eerste waterbankgegevens ontvangen om de regeling voor de zuiveringsheffing bedrijven 2020 uit te gaan voeren. De eerste analyse van de ontvangen gegevens geeft aan dat bij de definitieve regeling de voorlopige aanslagen ruim 6% te hoog zijn ingeschat.

Een nieuwe raming van de verlaging komt later in het jaar als meer gegevens van de waterbedrijven zijn ontvangen.

C. Kwijtschelding

In onze financiële scenario's van vorig jaar hebben wij rekening gehouden met een stijging van de aanvragen kwijtschelding als gevolg van een toename van de werkloosheid. Dit geldt ook dit jaar. Hoewel de regio Rijnmond het qua werkloosheid redelijk doet vergeleken met de andere gebieden en grote steden (minder last van toerisme, horeca en cultuur), is het totaal aantal huishoudens die afhankelijk zijn van een uitkering groter dan voor de coronacrisis. Daarnaast kijkt de RBG met zorg naar ondernemers waarvan het inkomen langdurig stilligt vanwege de lockdown. In 2020 hebben wij een beperkt aantal nieuwe verzoeken om kwijtschelding van ondernemers ontvangen, maar blijft dat zo in 2021? Wij volgen alle ontwikkelingen en zullen u tijdig informeren als we een verdere stijging zullen zien van de kwijtscheldingsverzoeken.

Kwijtschelding belastingjaar 2021

De belastingaanslagen zijn nog niet volledig verzonden. De eerste resultaten over het verleende bedrag aan kwijtschelding in onderstaand overzicht betreft voornamelijk de verleende kwijtschelding van klanten die getoetst zijn via het Inlichtingenbureau.

Kwijtschelding in euro's over belastingjaar 2021					
	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen
Primaire begroting	€ 8.260.430	€ 2.880.443	€ 1.679.000	€ 994.450	€ 906.066
Verleend tot en met 15-03-2021	€ 4.006.620	€ 1.683.563	€ 845.775	€ 655.524	€ 631.354
Restant budget	€ 4.253.810	€ 1.196.880	€ 833.225	€ 338.926	€ 274.712

In de jaarrekening 2020 zijn de volgende bedragen vastgesteld

KWS 2020	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen
Jaarrekening	€ 7.405.789	€ 2.787.367	€ 1.782.267	€ 1.122.043	€ 1.041.171

Wij verwachten voor 2021 dus voor de gemeentelijke deelnemers een hoger te verlenen bedrag dan nu is begroot door hen. Wij gaan in onze eerste berekening voor 2021 uit

van het bedrag uit de jaarrekening 2020 en passen daarbij een verhoging toe, omdat het tarief van de afvalstoffenheffing is gestegen.

Ons voorstel

Kwijtschelding in euro's over het belastingjaar 2021 t/m 1e kwartaal					
	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen
Primaire begroting	€ 8.260.430	€ 2.880.443	€ 1.679.000	€ 994.450	€ 906.066
Verhoging	€ 0	€ 0	€ 174.557	€ 172.474	€ 176.751
Aangepaste begroting	€ 8.260.430	€ 2.880.443	€ 1.853.557	€ 1.166.924	€ 1.082.817
Verleend t/m 31-3	€ 4.006.620	€ 1.683.563	€ 845.775	€ 655.524	€ 631.354
Nog te verwachten KWS	€ 4.253.810	€ 1.196.880	€ 1.007.782	€ 511.400	€ 451.463

Wij houden het aantal ingediende verzoeken en het verleende percentage toewijzing nauwlettend in de gaten. In ons tweede document (medio juni) kunnen wij een goede inschatting maken van het te verlenen bedrag over 2021.

Kwijtschelding oudere jaren

Kwijtschelding is een recht wat aangevraagd mag worden tot drie maanden na volledige betaling van de belastingaanslag. Ook mag het verzoek meermalen ingediend worden tijdens het invorderingsproces. Dit betekent dat voor alle vorderingen van oudere belastingjaren ook in 2021 kwijtschelding aangevraagd mag worden (bijvoorbeeld tegelijkertijd met het verzoek om kwijtschelding voor het belastingjaar 2021). De toetsing hiervan is altijd het huidig inkomen en vermogen.

In de belastingverantwoording over het jaar 2020 zijn onderstaande transitorische posten opgenomen, die ook door onze accountant zijn geverifieerd.

KWS oudere jaren	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen
Balanspost 31-12-20	€ 2.472.059	€ 773.759	€ 519.299	€ 420.675	€ 250.815
Verleend t/m 15/3/2021	€ 49.614	€ 12.726	€ 25.348	€ 11.050	€ 10.075
Resteert	€ 2.422.445	€ 761.033	€ 493.951	€ 409.625	€ 240.740

Wij zullen het verloop van deze posten ook volgen in de kwartaalrapportages van het prestatiecontract.

D. Opbrengsten dwanginvordering RBG

In de begroting 2021 is de post opbrengst dwanginvordering vastgesteld op € 4,45 miljoen. Hierbij waren wij nog uitgegaan van 110.000 aanmaningen, 60.000 dwangbevelen en 30.000 hernieuwde bevelen. Deze raming is gebaseerd op de hoeveelheden dwanginvorderingsstukken, die wij gebruikelijk verstuurden voor de coronacrisis. In de begroting voor 2021 hadden wij wel rekening gehouden met een verhoogde jaarlijkse storting in de voorziening oninbaar van €1,2 miljoen. Kortom in deze begroting is uitgegaan van een netto opbrengst invordering van € 3,25 miljoen.

In het afgelopen coronajaar is ons invorderingsproces aanzienlijk gewijzigd. Met name bij de groep ondernemers is dit proces aangepast met het leveren van veel maatwerk in een minnelijk traject. Wij proberen eerst met de ondernemer in contact te komen door te bellen en/of via bedrijfsbezoeken. Om betaling van de belastingaanslag te verkrijgen wordt hierbij waar mogelijk betalingsregelingen afgesproken, maar soms ook uitstel van betaling voor een aantal maanden verleend (periode van de lockdown).

Maar ook bij de particulieren doen wij belrondes om hen te wijzen op de betalingsverplichting en de mogelijkheden voor AIC of een betalingsregeling, voordat wij aanmaningen of dwangbevelen versturen.

Tevens is de invorderingsrente vanaf 23 maart 2020 door het kabinet verlaagd van 4% naar 0,01%. Wij verwachten dat deze verlaging ook in 2021 van toepassing zal zijn, waardoor de voorheen gebruikelijke rente-inkomsten van ca. € 500.000 zullen gaan afnemen naar ca. € 75.000. Deze verlaging was reeds verwerkt in de vastgestelde begroting 2021.

In het afgelopen corona jaar 2020 was onze werkelijke opbrengst dwanginvordering netto ca. € 2,4 miljoen.

De verstuurde invorderingsstukken waren 91.000 aanmaningen, 43.000 dwangbevelen en 5500 hernieuwde bevelen.

Het lijkt reëel om voor een bijgestelde raming van de opbrengst invordering 2021 vooralsnog uit te gaan van de werkelijke opbrengsten in het corona jaar 2020. Dit betekent een geraamde afname van de netto opbrengst invordering van € 0,8 miljoen.

Wij zullen een officiële concept begrotingswijziging voor 2021 in ons dagelijks bestuur van 24 juni aanbieden, die dan vervolgens met een gebruikelijke periode van de zienswijze wordt aangeboden aan de deelnemers en later ook ter vaststelling wordt voorgelegd aan ons algemeen bestuur.

In onze volgende rapportage zullen wij een nieuwe calculatie maken van onze opbrengst dwanginvordering 2021.

De consequenties van de verlaging van de lagere opbrengst dwanginvordering per deelnemer in de begrotingswijziging 2021 per deelnemer zijn als volgt.

Minder inkomsten	%	€
HHD	47,6	€ 380.800,00
HHSK	28,8	€ 230.400,00
Delft	12,0	€ 96.000,00
Schiedam	8,4	€ 67.200,00
Vlaardingen	8,2	€ 65.600,00

Recapitulatie:

Het totaal van de geraamde financiële consequenties voor het jaar 2021 vanuit dit document zijn hieronder weergegeven.

Recapitulatie	HHD	HHSK	Delft	Schiedam	Vlaardingen	Totaal
kws extra oudere jaren	€ 0	€ 0	€ 174.557	€ 172.474	€ 176.751	€ 523.782
minder inkomsten 2021	€ 380.800	€ 230.400	€ 96.000	€ 67.200	€ 65.600	€ 840.000
Totaal	€ 380.800	€ 230.400	€ 270.557	€ 239.674	€ 242.351	€ 1.363.782